

Sari Sarkomaa kok

Kirjallinen kysymys laadukkaan saattohoidon ja palliatiivisen hoidon turvaavasta lakimuutoksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Palliatiivinen hoito on parantumattomasta, etenevää sairautta sairastavan potilaan aktiivista kokonaisvaltaista hoitoa. Sen tavoitteena on vähentää kärsimystä ja vaalia elämänlaatua. Palliatiivinen hoito voi kestää vuosia. Saattohoito on palliatiivisen hoidon viimeinen vaihe. Yhteiskunnan on turvattava jokaiselle oikeus hyvään hoitoon myös elämän loppuvaiheessa.

Palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa koskeva lainsäädäntö ei valitettavasti ole Suomessa ajan tasalla. Sääntely on osin eri säädösten osilla päällekkäistä, eikä sääntely esimerkiksi tue riittävällä tavalla terveydenhuoltoalan ohjaus- ja valvontakeinojen ja sanktioiden tehokasta käyttöä.

Vaikka Suomessa on tehty paljon kehittämistyötä ja meillä on hyviä esimerkkejä laadukkaasta saattohoidosta, on elämän viime hetkien hoidossa merkittäviä alueellisia eroja ja räikeitäkin puutteita. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tuoreiden tutkimustulosten mukaan eri potilasryhmät eivät saa palveluita tasa-arvoisesti. Palliatiivisen hoidon tarvetta ei aina edes tunnisteta kaikkialla riittävän hyvin, joten hoitoa jää myös kokonaan saamatta.

Eurooppalaisessa vertailussa palliatiivisen hoidon erityistason palvelujemme saatavuus sijoittuu keskitasoon. Vertailussa Suomea heikompi tilanne oli lähinnä Itä-Euroopan maissa. Pohjoismaisessa vertailussa Suomi on viimeinen.

Eduskunnan vuonna 2018 tekemän tahdonilmaisun johdosta asetettiin sosiaali- ja terveysministeriön toimesta elämän loppuvaiheen hyvää hoitoa selvittämään asiantuntijajoukko. Ryhmä esitti viime vuonna yksimielisesti lainsäädäntömuutoksien olevan välttämättömiä laadukkaan ja yhdenvertaisen saattohoidon ja palliatiivisen hoidon turvaamiseksi. Hallituksen nykyiset toimet yrittää korjata tilannetta hankkeilla ovat riittämättömiä.

Massiivisen aluehallintouudistuksen myllerryksessä ja uusien hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa on välttämätöntä, että maassamme on lainsäädäntö, joka vauhdittaa yhdenvertaisen ja laadukkaan saattohoidon ja palliatiivisen hoidon rakentamista.

Ihmiselämää on kunnioitettava loppuun saakka. Kenenkään ei pitäisi joutua kuolemaan pelotessaan tai yksin. Saattohoidon ja palliatiivisen hoidon tavoitteena on hoitaa ihmistä niin, että arvokas kuolema olisi mahdollinen ja jäljellä oleva elämä mahdollisimman kivutonta, lempeää ja hy-

Kirjallinen kysymys KK 130/2022 vp

vää. Myös omaisten valmistautuminen lähestymään kuolemaan on tärkeä osa saattohoitoa. Arvo-
kas elämän viimeinen vaihe kuuluu kaikille.

Lainsäädännön ja riittävien voimavarojen lisäksi on maassamme panostettava henkilökunnan
koulutukseen ja tiedon lisäämiseen. Viime kädessä laadukkaan saattohoidon tasa-arvoisen toteu-
tumisen turvaa osaava terveydenhuollon henkilökunta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen
ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

*Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä elämän loppuvaiheen hyvää hoitoa selvittäneen asian-
tuntijaryhmän esityksen toimesta,*

*onko hallitus valmistelemassa ja aikeissa tuoda eduskunnan käsittelyyn lainsäätömuutok-
set, joilla turvataan yhdenvertainen saattohoito ja palliatiivinen hoito ja*

*mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä koulutuksen kehittämiseksi, jotta palliatiivisen hoidon
ja saattohoidon sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön osaaminen on riittävällä tasol-
la?*

Helsingissä 18.3.2022

Sari Sarkomaa kok